

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 42. De turbis Ianuariensibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

*Antonius Van-
furkii laus.*

remedio languidæ ægritudinis, ab inexpertâ manu ei infusum. Antonius verò Vanfurkius Antuerpiensis, unus è septem germanis fratribus, qui Mechliniæ Societati nomen dedere, omnium Sociorum lacrymas promeruit, inde expressas, quòd plerorumque opinio esset, neminem eo, ex tot Francisci Diastanii Sociis, excellentioribus dotibus fuisse præditum. Modesti oris gravitas, loquendi suavitas, in consulendo prudentia, in agendo hilaris efficacitas, & delicatæ pietatis affectus, omnium amores conciliârunt. Bruxellis humaniores litteras & Rhetoricam per plures annos docuerat. Lovanii quadriennem Theologiæ cursum cum laude perfecerat. In patria summis viris par futurus, si non latere in angulo novi Orbis, quàm in Belgii luce clarere maluisset. In ultimo agone interrogatus num ægrè moreretur, antequàm Justum Vanfurkium germanum fratrem, in proxima Paraquaria laborantem, conspiceret; respondit se non unius amore fratris, cum tot in Europa desereret, in Americam navigasse, libenterque absterurum se totâ vitâ ab ejus conspectu in remota provinciæ parte, dummodò iis functionibus apud Indos occuparetur, quarum causâ venerat. Ipso Resurgentis Christi die corpus in mare projectum, communem lætitiâ ingenti mœrore turbavit. Inter hæc funera plerique Socii morbo languebant, & maris tempestas adèd increverat, ut senes nautæ assererent se iratus mare nunquàm vidisse. Undarum furor navim versùs promontorium Bonæ-spei, ab Argentei fluminis ostio immenso intervallo, quamvis in eodem latitudinis gradu, abstractum impulit; & mox variante cursu ad idem ostium repulit. Sed quia non remittebat vis tempestatis, depositâ spe ante hyemem Boni-aëris portum tenendi, quod reliquum fuit, in Brasiliam vela sunt versa.

CAPUT
XLII.
De turbis
Januarien-
sibus.

*Pontificium
diplomâ pro-
mulgatum.*

*Mamaluci
tumultuan-
tur.*

*Utrumque
comprimen-
tur.*

IN Januariensem portum defectissimis viribus appulso Socios Petrus Mora, pro Generali Societatis JESU Brasiliæ inspector, Josephus Acofta Collegii Rector, religiosâ planè caritate, & Emmanuël Sa, regionis Prætor, magnificè prorsus excepere. Postquàm deserbuere mutua urbanitatis officia, Franciscus Diastanius, muneri suo intentus, de Pontificio diplomate contra Indorum abactores iniquosque retentores promulgando agens, quamvis omnia ordine fecerit, magnis se intricavit difficultatibus. Nam postquàm id in templo nostro præconis voce publicatum est, Mamaluci, quorum multi Januariensem agrum incolunt, & eorum fautores, adèd vehementer exacerbati sunt, ut Socii de vitâ periclitati fuerint: tumultuosi enim homines, adunatis consiliis, Collegii nostri diffractis foribus, in aream primùm irumpentes, advenas probrosis nominibus appellatos ad mortem designavere. Diastanio præsertim diplomatis auctori infesti: patrasentque forsitan multiplex scelus, nî Prætor in templum tumultuantem turbam artificiosè inducens, reverentiâ loci flagrantis animos utcumque compescuisset. Sequenti die, adnitente eodem Prætor, senatores Regii, viri patricii, & militiæ præfecti, necnon religiosorum hominum selectissimi, apud Carmelitanos convenientes, postquàm Petrus Mora & Franciscus Diastanius demonstravere diploma Pontificium, ex legum formâ, cum facultate Nuncii Apostolici in Lusitaniâ degentis, atque Januariensis administratoris Ecclesiastici fuisse promulgatum; quamvis non ignorarent appellationem fore inutilem, tamen tumultuum vitandorum causâ autores ipsimet fuere, de diplomate Urbani VIII, ad ipsummet diplomatis auctorem nominatim exprimendum, appellandi. Quorum sententiæ non ægrè annuentibus adversarum partium primoribus, sic in præsentiarum ab consensu discessum, ut arbitrarentur, prudentiâ Petri Moræ & Francisci Diastanii difficillimum periculosissimumque negotium, qualemcumque exitum sortitum fuisse. Nec dubitatum, eam mentem Patribus injectam esse, ut vellent tempori se accommodare: postea enim certis authoribus cognitum est, quosdam Mamalucos in mortem Moræ & Diastanii, adeoque ipsius Prætoris, conjurasse, si in promulgandi diplomatis sententiâ perstissent. Sic lis utrimque ad suprema tribunalia in Europam transmissa est, numquam decidenda; Mamalucis in Indorum perniciem sacra prophanaque jura pertinaci perfidiâ deridentibus.

CAPUT